ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 10. januára 2006 *

Vo veci C-147/04,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Conseil d'État (Francúzsko) zo 4. februára 2004 a doručený Súdnemu dvoru 22. marca 2004, ktorý súvisí s konaním:

**De Groot en Slot Allium BV,**

**Bejo Zaden BV**

proti

**Ministre de l'Économie, des Finances et de l'Industrie,**

**Ministre de l'Agriculture, de l'Alimentation, de la Pêche et des Affaires rurales,**

za účasti:

**Comité économique agricole régional fruits et légumes de la Région Bretagne (Cerafel),**

* Jazyk konania: francúzština.

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory C. W. A. Timmermans, sudcovia J. Makarczyk, C. Gulmann, G. Arestis (spravodajca) a J. Klučka,

generálny advokát: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
tajomník: K. Sztranc, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 21. apríla 2005,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— De Groot en Slot Allium BV a Bejo Zaden BV, v zastúpení: C. Amigues a M. Bay, advokáti,

— Comité économique agricole régional fruits et légumes de la Région Bretagne (Cerafel), v zastúpení: M. Jacquot, O. Prost a K. Merten-Lentz, advokáti,

— francúzska vláda, v zastúpení: G. de Bergues a A. Colomb, splnomocnení zástupcovia,

— holandská vláda, v zastúpení: H. G. Sevenster a D. J. M. de Grave, splnomocnení zástupcovia,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: M. Nolin a B. Stromsky, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 24. mája 2005,

vyhlásil tento

## Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu smernice Rady 70/458/EHS z 29. septembra 1970 o uvádzaní osiva zeleniny do obehu [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 225, s. 7), zmenenej a doplnenej smernicou Rady 88/380/EHS z 13. júna 1988 (Ú. v. ES L 187, s. 31, ďalej len „smernica 70/458") a smernicou Rady 92/33/EHS z 28. apríla 1992 o uvádzaní do obehu množiteľského a sadivového zeleninového materiálu, iného ako osivo (Ú. v. ES L 157, s. 1; Mim. vyd. 03/012, s. 275).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi holandskými spoločnosťami De Groot en Slot Allium BV a Bejo Zaden BV (ďalej len „De Groot a Bejo") a ministre de l'Économie, des Finances et de l'Industrie, ako aj ministre de l'Agriculture, de l'Alimentation, de la Pêche et des Affaires rurales (ďalej len „príslušné ministerstvá")

v rámci žaloby týchto spoločností smerujúcej k zrušeniu implicitného rozhodnutia, ktorým sa zamietol ich návrh na zrušenie výnosu zo 17. mája 1990 o obchode so šalotkami (JORF z 2. júna 1990, s. 6557).

## Právny rámec

### *Právna úprava Spoločenstva*

#### Smernica 70/458

3 Smernica 70/458 o osive zeleniny uvádzanom do obehu vo vnútri Spoločenstva ustanovuje v článku 2 ods. 1 A zoznam zeleniny, v ktorom nie je uvedená šalotka (allium ascalonicum).

4 Pri osive zeleniny článok 2 ods. 1 B, C a D rozlišuje medzi troma kategóriami, konkrétne základným osivom, certifikovaným osivom a štandardným osivom.

5 Článok 2 ods. 1a smernice 70/458 stanovuje:

„Zmeny a doplnenia, ktoré sa majú vykonať v dôsledku vývoja vedeckých a technických poznatkov v zozname druhov uvedených v ods. 1 časti A v súvislosti s názvami a hybridmi vzniknutými z kríženia druhov uvedených v tejto smernici, sa prijmú v súlade s postupom uvedeným v článku 40.“ [*neoficiálny preklad*]

6 Podľa článku 3 ods. 1 až 3 smernice 70/458:

„1. Členské štáty ustanovia, že osivo zeleniny nemožno certifikovať, kontrolovať ako štandardné osivo a uvádzať ho do obehu, pokiaľ príslušná odroda nie je úradne schválená v jednom alebo viacerých členských štátoch.

2. Každý členský štát zavedie jeden alebo viacero katalógov odrôd úradne prijatých na certifikáciu, kontrolovanie ako štandardné osivo a uvádzanie do obehu na jeho území. ...

...

3. Na základe národných katalógov členských štátov sa v súlade s ustanoveniami článkov 16 a 17 vypracuje spoločný katalóg odrôd druhov zeleniny." [*neoficiálny preklad*]

7 Článok 4 prvý pododsek smernice 70/458 uvádza, že členské štáty zabezpečia, aby akúkoľvek odrodu bolo možné prijať iba v tom prípade, že je odlišná, stála a dostatočne vyrovnaná. Článok 5 tejto smernice vymedzuje podmienky, za ktorých sa odroda považuje za odlišnú, stálu a dostatočne vyrovnanú.

8 Článok 10 ods. 1 smernice 70/458 predovšetkým stanovuje, že členské štáty zabezpečia úradné uverejnenie katalógu odrôd prijatých na ich území a v prípade, keď je požadované udržiavacie šľachtenie akejkoľvek odrody, meno osoby alebo osôb zodpovedných za šľachtenie v týchto štátoch.

9 Podľa článku 11 ods. 1 smernice 70/458:

„Každá prihláška alebo zrušenie prihlášky na schválenie odrody, každý záznam do katalógu odrôd, ako aj každá zmena a doplnenie do neho sa bezodkladne oznámi ostatným členským štátom a Komisii." [*neoficiálny preklad*]

10 Odsek 2 toho istého článku 11 stanovuje, že členské štáty zašlú ostatným členským štátom a Komisii pri každej novej prijatej odrode stručný popis jej vlastností, ktoré sa získali ako výsledok prijímacieho konania. Na základe vyžiadania tiež oznámia popis špeciálnych znakov, ktoré zabezpečujú odrode odlišnosť od ostatných podobných odrôd.

11 Článok 12 ods. 1 a 2 smernice 70/458 najmä uvádza, že členské štáty ustanovia, že prijaté odrody sa musia udržiavať v súlade s uznávanými postupmi udržiavacieho šľachtenia a že toto musí byť možné kedykoľvek skontrolovať prostredníctvom záznamov vykonaných osobou alebo osobami zodpovednými za príslušnú odrodu.

12 Článok 13a smernice 70/458 je formulovaný takto:

„1. Členské štáty zabezpečia, že všetky pochybnosti, ktoré sa týkajú odlišnosti alebo názvu, ktoré vzniknú po prijatí odrody sa v čase prijatia odstránia.

2. Pokiaľ sa po prijatí odrody ukáže, že podmienky týkajúce sa odlišnosti v zmysle článku 5 neboli v čase prijatia splnené, prijatie sa nahradí iným rozhodnutím alebo, pokiaľ je to vhodné, zrušením, ktoré je v súlade s touto smernicou.

Týmto ďalším rozhodnutím sa odroda s účinkom od dátumu jej prvého prijatia nepovažuje za odrodu známu v Spoločenstve v zmysle článku 5...

3. Pokiaľ sa po prijatí odrody ukáže, že jej názov v zmysle ustanovení článku 10 nebol prijateľný v čase prijatia odrody, názov sa upraví takým spôsobom, aby spĺňal ustanovenia smernice. Členské štáty môžu povoliť dočasné používanie predchádzajúceho názvu ako názvu dodatočného. Je možné ustanoviť podrobné podmienky, v súlade s ktorými sa môže používať predchádzajúci názov ako dodatočný názov v súlade s postupom ustanoveným v článku 40." [*neoficiálny preklad*]

13 Článok 14 ods. 1 smernice 70/458 stanovuje:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby sa prijatie odrody zrušilo:

a) ak sa v skúškach preukáže, že daná odroda už nie je odlišná, stála alebo dostatočne vyrovnaná;

b) ak osoba alebo osoby zodpovedné za odrodu o to požiadajú a ak je udržovanie odrody je zabezpečené.

2. Členské štáty môžu zrušiť prijatie odrody:

a) v prípade nedodržiavania zákonov nariadení a správnych opatrení prijatých v súlade s touto smernicou;

b) ak boli v čase podania žiadosti o prijatie alebo skúšky predložené nepravdivé alebo klamlivé údaje týkajúce sa skutočností, na základe ktorých bolo prijatie schválené.“ [*neoficiálny preklad*]

14 Článok 15 ods. 1 stanovuje, že členské štáty zabezpečia, aby bola akákoľvek odroda vymazaná z ich katalógov, pokiaľ bolo jej prijatie zrušené alebo pokiaľ skončila doba platnosti jej prijatia.

15 Podľa článku 16 ods. 1 a 2 tejto smernice:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby po uplynutí lehoty dvoch mesiacov od uverejnenia uvedeného v článku 17 nebolo osivo odrôd prijatých v súlade s ustanoveniami tejto smernice alebo v súlade so zásadami jej zodpovedajúcimi vystavené žiadnym obchodným obmedzeniam týkajúcim sa odrody.

2. Odchýliac sa od odseku 1 môže členský štát na základe žiadosti a podľa postupu uvedeného v článku 40 zakázať na celom svojom území alebo jeho časti obchodovanie s príslušným osivom odrôd, ak odroda nie je odlišná, stála alebo

dostatočne vyrovnanú. Žiadosť musí byť podaná pred koncom tretieho kalendárneho roka nasledujúcom po roku prijatia odrody." [*neoficiálny preklad*]

16 Článok 17 ods. 1 smernice je formulovaný takto:

„Komisia na základe informácií dodaných členskými štátmi a priebežne, ako jej prichádzajú, uverejní v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev* pod názvom ‚Spoločný katalóg odrôd poľnohospodárskych druhov rastlín' [ďalej len, spoločný katalóg'] zoznam všetkých odrôd, ktorých osivo v súlade s článkom 16 nepodlieha po uplynutí lehoty dvoch mesiacov žiadnym obmedzeniam uvádzania do obehu, čo sa týka odrody, spolu s informáciami požadovanými podľa článku 10 ods. 1 týkajúcimi sa osoby alebo osôb zodpovedných za udržiavanie danej odrody. Uverejnený oznam bude obsahovať členské štáty, pre ktoré bolo schválené oprávnenie podľa článku 16 ods. alebo článku 18. ..." [*neoficiálny preklad*]

17 Podľa článku 18 smernice 70/458:

„Ak sa preukáže, že pestovanie odrody zapísanej do spoločného katalógu... môže byť v členskom štáte škodlivé z hľadiska zdravotného stavu rastlín pre ostatné odrody alebo druhy, ten členský štát je na základe prihlášky oprávnený v súlade s postupom uvedeným v článku 40 zakázať uvádzanie do obehu osiva tejto odrody na celom svojom území alebo na časti územia. Pokiaľ hrozí nebezpečenstvo rozšírenia škodlivých organizmov, príslušný členský štát môže vydať takýto zákaz pri podaní prihlášky, až pokiaľ sa neprijme konečné rozhodnutie v súlade s postupom ustanoveným v článku 40." [*neoficiálny preklad*]

18 Článok 35 ods. 1 tej istej smernice stanovuje:

„Členské štáty prijmú všetky potrebné opatrenia, ktoré umožnia, aby sa počas uvádzania do obehu vykonávali, aspoň prostredníctvom náhodných prehliadok, úradné kontroly osiva zeleniny zamerané na dodržiavanie podmienok ustanovených touto smernicou." [*neoficiálny preklad*]

19 V súlade s článkom 36 smernice 70/458 členské štáty zabezpečia, aby osivo kategórií „certifikované osivo" a „štandardné osivo" podliehalo následným úradným kontrolám na kultúrach vykonávaným prostredníctvom náhodných prehliadok, porovnávajúcich ich odrodovú pravosť a čistotu s kontrolnou vzorkou.

20 Článok 38 ods. 1 a 2 smernice 70/458 stanovuje:

„1. Ak sa počas následných kontrol na kultúrach opakovane preukáže, že osivo akejkoľvek odrody dostatočne nespĺňa podmienky stanovené pre odrodovú pravosť a čistotu, členské štáty zabezpečia, aby sa osobe, ktorá s takýmto osivom obchoduje, úplne alebo čiastočne, prípadne počas stanovenej lehoty, zakázalo obchodovať s ním.

2. Opatrenia vykonané podľa odseku 1 sa zrušia okamžite po tom, čo sa s primeranou istotou preukáže, že príslušné osivo určené na predaj bude v budúcnosti spĺňať podmienky odrodovej pravosti a čistoty." [*neoficiálny preklad*]

21 Na záver podľa článku 40 smernice 70/458 v prípadoch, keď sa má uplatniť postup uvedený v tomto článku, stály výbor pre osivá a množiteľský materiál pre poľnohospodárstvo, záhradníctvo a lesníctvo, konajúci v súlade s podmienkami ustanovenými týmto článkom, vydá stanovisko k návrhu Komisie o opatreniach, ktoré majú byť v tejto oblasti prijaté.

Smernica 92/33

22 Podľa článku 1 ods. 1 sa smernica 92/33 vzťahuje na uvádzanie do obehu množiteľského a sadivového materiálu zelenín, iného ako osivo vo vnútri Spoločenstva. Ten istý článok v odseku 2 prvom pododseku stanovuje, že články 2 až 20 a 24 smernice sa uplatňujú na rody, druhy a ich hybridy vymenované v prílohe II smernice. V tejto prílohe je uvedená šalotka (allium ascalonicum).

23 Článok 1 ods. 3 smernice stanovuje, že zmeny a doplnenia do zoznamu rodov a druhov v prílohe II sa prijmú v súlade s postupom uvedeným v článku 22 tejto smernice.

24 Článok 9 smernice 92/33 je formulovaný takto:

„1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 2, množiteľský a sadivový materiál zelenín, ktorý patrí do rodov a druhov vymenovaných v prílohe II a je upravený aj smernicou 70/458/EHS sa nesmie uvádzať do obehu v rámci spoločenstva, pokiaľ nepatrí k niektorej odrode schválenej v súlade so smernicou 70/458/EHS.

2. Bez toho, aby bol dotknutý článok 2 a odseky 3 a 4 tohto článku, množiteľský a sadivový materiál zelenín, ktorý patrí do rodov a druhov vymenovaných v prílohe II, ale ktorý nie je upravený smernicou 70/458/EHS, sa nesmie uvádzať do obehu v rámci spoločenstva, pokiaľ nepatrí k niektorej odrode úradne schválenej v aspoň jednom členskom štáte.

Ustanovenia ustanovené v článkoch 4, 5 a 10 (3) smernice 70/458/EHS sa vzťahujú na podmienky pre schvaľovanie.

Články 3 (2) a (4), 6, 7, 8, 10 (1), (2) a (4) a 11 až 15 vyššie uvedenej smernice sa primerane vzťahujú na postupy a formality pre prijatie a zachovanie výroby.

V každom prípade sa môžu brať do úvahy výsledky neoficiálnych testov a praktické informácie, zhromaždené počas pestovania.

3. Členské štáty podniknú všetky potrebné kroky na zabezpečenie toho, aby úradné schválenie odrôd patriacich k rodom a druhom uvedeným v odseku 2, ktoré bolo udelené pred 1. januárom 1993 v súlade s inými zásadami, ako sú ustanovené v smernici 70/458/EHS alebo na základe skutočnosti, že ich materiál sa predával na ich území predtým, ako tento dátum [pred týmto dátumom, — *neoficiálny preklad*] uplynie, [uplynulo — *neoficiálny preklad*] najneskôr 30. júna 1998, pokiaľ sa príslušné odrody v ten deň [k tomuto dňu — *neoficiálny preklad*] neschvália v súlade s odsekom 1.

4. Odrody úradne schválené v súlade s odsekmi 2 a 3 sa zapíšu do Spoločnej listiny [Spoločného katalógu — *neoficiálny preklad*]... uvedenej [uvedeného — *neoficiálny preklad*] v článku 17 smernice 70/458/EHS. Primerane k tomu sa uplatnia články 16 (2) a (3), 17, 18 a 19.

V príslušnom uverejnení sa schválené odrody označia podľa odseku 3 zvláštnym odkazom."

25 Podľa článku 14 ods. 1 smernice 92/33:

„1. Uvádzanie do obehu množiteľského a sadivového materiálu zelenín, ktorý spĺňa požiadavky a podmienky tejto smernice, nepodlieha žiadnym iným obmedzeniam, pokiaľ ide o dodávateľa, zdravotný stav rastlín, pestovateľský substrát a kontrolné opatrenia iné než tie, ktoré sú ustanovené v tejto smernici.

2. Uvádzanie do obehu množiteľského a sadivového materiálu zelenín, ktorého odroda je zapísaná v Spoločnom katalógu odrôd druhov zeleniny, nepodlieha žiadnym iným obmedzeniam, pokiaľ ide o odrody, ako tým, ktoré sú ustanovené alebo uvedené v tejto smernici."

*Vnútroštátna právna úprava*

26 Články 1 a 2 výnosu zo 17. mája 1990 sú formulované takto:

„Článok 1

Pod názvom šalotky môžu byť prepravované, držané na účely predaja, uvádzané do obehu alebo predávané iba odrody Allium cepa L. var. ascalonicum, ktoré sa vegetatívne rozmnožujú cibuľkami...

Článok 2

Tento výnos sa vzťahuje na šalotky (Allium cepa L. var. ascalonicum), ktoré sú určené na dodanie spotrebiteľovi v prírodnom stave, s výnimkou zelených šalotiek s celými listami a šalotiek určených na spracovanie.

Po úprave a balení musia šalotky zodpovedať ustanoveniam tohto výnosu."

27 Z článku L. 214-2 spotrebiteľského zákona vyplýva, že porušenie ustanovení výnosu zo 17. mája 1990 je trestne sankcionované ako priestupok tretej triedy.

**Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka**

28 Druh zeleniny s názvom šalotka (allium ascalonicum) založený na vegetatívnom rozmnožovaní, teda priamou reprodukciou z cibuliek, pomenovaný „tradičná šalotka", sa pestuje predovšetkým vo Francúzsku, najmä Bretónsku a Vallée de la Loire.

29 Spoločnosti De Groot a Bejo vyvinuli odrody šalotiek s názvom „ambition" a „matador", ktoré sa vyznačujú odlišným spôsobom reprodukcie ako tradičné šalotky. Tieto dve odrody vznikajú zo semienka (generatívne rozmnožovanie) bez možnosti opätovnej výsadby (siate šalotky).

30 V roku 1993 sa odrody ambition a matador predložili na účely ich zaradenia do holandského katalógu odrôd zeleniny (ďalej len „vnútroštátny katalóg") a boli predmetom skúšok, ktorých výsledky sa potvrdili výsledkami porovnávacích skúšok riadených najmä príslušným holandským úradným orgánom. Vzhľadom na výsledky skúšok boli tieto dve odrody zaradené do vnútroštátneho katalógu ako nové odrody druhu allium ascalonicum L. — Šalotka rozhodnutím príslušných holandských orgánov v júni 1995.

31 Po uvedenom zápise oznámilo Holandské kráľovstvo Komisii a členským štátom takto zmenený vnútroštátny katalóg a informácie o vlastnostiach uvedených odrôd.

32 Dňa 18. marca 1997 uverejnila Komisia prvý dodatok k devätnástemu úplnému vydaniu spoločného katalógu, ktorý najmä dopĺňa do tohto katalógu odrody ambition a matador pod názvom druhu allium ascalonicum L. (Ú. v. ES C 87 A, s. 1). Dvadsiate (Ú. v. ES C 130 A, 1998, s. 1), dvadsiate prvé (Ú. v. ES C 167 A, 1999, s. 1), dvadsiate druhé (Ú. v. EÚ C 308 A, 2003, s. 5) a dvadsiate tretie (Ú. v. EÚ C 260 A, 2004, s. 8) úplné vydanie spoločného katalógu nemení údaje týkajúce sa odrôd ambition a matador.

33 Po zápise do spoločného katalógu boli šalotky patriace do odrody ambition a matador vytvorené a uvedené do obehu pod názvom „šalotky" vo väčšine členských štátov.

34 Spoločnosti De Groot a Bejo, ktoré uvádzali do obehu predovšetkým siate šalotky ako konečné produkty, upriamili od roku 1999 svoju hlavnú činnosť na uvádzanie do obehu osív šalotky a najmä odrôd ambition a matador. Osivá daných odrôd šalotky boli takto vyvážané z Holandska na francúzsky trh. Vzhľadom na ustanovenia výnosu

zo 17. mája 1990 však spoločnosti De Groot a Bejo vývoz osív šalotky do Francúzska prerušili.

35 V priebehu roku 2000 podali francúzski výrobcovia tradičných šalotiek na Komisiu sťažnosť týkajúcu sa uvádzania siatych šalotiek do obehu, o tejto sťažnosti však predmetná inštitúcia ešte nerozhodla. Ako vyplýva zo spisu, sťažnosť sa týka súladu zápisu osív šalotky pochádzajúcej z odrôd ambition a matador do spoločného katalógu v roku 1997.

36 Ako vyplýva z rozhodnutia vnútroštátneho súdu, spoločnosti De Groot a Bejo vo februári 2001 adresovali príslušným ministerstvám odvolanie proti výnosu zo 17. mája 1990 z dôvodu, že je prekážkou slobodného uvádzania výrobkov týchto spoločností na trh vo Francúzsku. Zároveň tieto spoločnosti podali na Komisiu v súvislosti s týmto výnosom sťažnosť, tvrdiac, že zelenina pochádzajúca z odrôd ambition a matador môže byť v Spoločenstve slobodne uvádzaná do obehu vzhľadom na skutočnosť, že tieto odrody boli zapísané do spoločného katalógu. Komisia o druhej sťažnosti ešte nerozhodla.

37 Spoločnosti De Groot a Bejo sa návrhom zapísaným 8. júna 2001 do registra na sekretariáte sporových záležitostí Conseil d'État domáhali zrušenia implicitného rozhodnutia o zamietnutí vyplývajúceho z nečinnosti príslušných ministerstiev v súvislosti s návrhom na zrušenie výnosu zo 17. mája 1990. Podľa uvedených spoločností je tento výnos v rozpore s článkom 28 ES a smernicou 70/458. V rámci tohto konania regionálny poľnohospodársky ekonomický výbor pre ovocie a zeleninu regiónu Bretónsko (ďalej len „Cerafel") navrhol svoj vstup do konania na podporu návrhov žalovaných v konaní vo veci samej, pričom návrhu sa vyhovelo.

38 Keďže Conseil d'État sa domnieval, že posúdenie zákonnosti výnosu zo 17. mája 1990 je nevyhnutne podriadené výkladu smerníc 70/458 a 92/33, rozhodol sa konanie prerušiť a položiť Súdnemu dvoru nasledujúcu prejudiciálnu otázku:

„Majú sa ustanovenia smernice 70/458 v spojení s ustanoveniami smernice 92/33 vykladať v tom zmysle, že vyhradzujú možnosť zapísať do spoločného katalógu... len tie odrody šalotiek, ktoré sa reprodukujú bez osiva, vegetatívnym rozmnožovaním, a potom... mohli byť odrody ambition a matador právoplatne zapísané do spoločného katalógu v časti určenej pre šalotky [?]".

## O prejudiciálnej otázke

39 Na úvod treba pripomenúť, že výnos zo 17. mája 1990 sa týka šalotiek predstavujúcich konečný výrobok určený na predaj, zatiaľ čo smernice 70/458 a 92/33 sa týkajú uvádzania do obehu v rámci Spoločenstva reprodukčných zložiek. Tieto smernice sa totiž týkajú uvádzania do obehu v rámci Spoločenstva osív zeleniny zapísanej v spoločnom katalógu a zároveň množiteľského a sadivového materiálu zeleniny, ktorej odroda je zaradená do spoločného katalógu bez akéhokoľvek obmedzenia týkajúceho sa ich odrody.

40 Hoci sa predmet smerníc 70/458 a 92/33 neprekrýva s predmetom danej vnútroštátnej úpravy, z tejto skutočnosti nemožno vyvodiť, že smernice sa *a priori* netýkajú konania vo veci samej z dôvodu, že neupravujú, na rozdiel od výnosu zo 17. mája 1990, uvádzanie do obehu a názov konečného výrobku.

41 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že vzhľadom na zákaz uvádzať do obehu iné ako tradičné šalotky uvedený vo výnose zo 17. mája 1990 a na stanovenie trestných sankcií v prípade jeho porušenia by neexistoval žiaden dôvod, aby ekonomickí operátori v danom odvetví, teda najmä poľnohospodári a dotknuté distribučné siete, mali dovážať osivá šalotiek, ak by nebolo prakticky možné uvádzať do obehu pod rovnakým názvom výrobok, ktorý z nich pochádza.

42 Práve za týchto podmienok sa vnútroštátny súd svojou prejudiciálnou otázkou v podstate pýta, či zapísanie odrôd šalotiek ambition a matador ako osív zeleniny do spoločného katalógu bolo vykonané v súlade so smernicami 70/458 a 92/33 a v závislosti od odpovede na túto otázku, či právo Spoločenstva bráni tomu, aby vnútroštátna právna úprava, akou je výnos zo 17. mája 1990, umožňovala uvádzať na trh vo Francúzsku pod názvom „šalotky" jedine zeleninu vytvorenú vegetatívnym rozmnožovaním a vylučovala zeleninu pochádzajúcu z osiva.

43 Po prvé treba preto rozhodnúť o zápise odrôd šalotiek ako osív do spoločného katalógu a po druhé o otázke, či právo Spoločenstva bráni takej vnútroštátnej právnej úprave, akou je výnos zo 17. mája 1990.

*O zapísaní odrôd osív šalotiek do spoločného katalógu*

44 Treba pripomenúť, že šalotka nie je uvedená medzi zeleninou vymenovanou v článku 2 ods. 1 A smernice 70/458. Ustanovenia tejto jedinej smernice preto neumožňujú uvažovať o zápise odrôd danej zeleniny ako osiva, ako je to v prípade odrôd ambition a matador, do spoločného katalógu.

45 Nič to ale nemení na skutočnosti, že šalotka je uvedená v prílohe II smernice 92/33 týkajúcej sa uvádzania do obehu, vo vnútri Spoločenstva, množiteľského a sadivového zeleninového materiálu, iného ako osivo. Z uvedeného vyplýva, že odrody ambition a matador zeleniny s názvom „šalotka" nemôžu byť na základe tejto smernice zapísané do spoločného katalógu ako odrody osiva.

46 Hoci šalotka nie je uvedená v zozname zeleniny vymenovanej v článku 2 ods. 1 A smernice 70/458, je nesporné, že predmetné odrody šalotiek boli 29. júna 1995 zaradené príslušnými holandskými orgánmi do vnútroštátneho katalógu ako nové odrody osiva druhu allium ascalonicum. S odvolaním sa na článok 11 ods. 2 smernice 70/458 oznámili orgány tento katalóg Komisii, ktorá 18. marca 1997 uverejnila prvý dodatok k devätnástemu úplnému vydaniu spoločného katalógu. Dodatok dopĺňa do spoločného katalógu najmä odrody ambition a matador ako osivo pod názvom druhu allium ascalonicum.

47 V tomto kontexte vzniká otázka, či ustanovenia smernice 70/458 v spojení s ustanoveniami smernice 92/33 bránia takémuto zápisu.

48 Spoločnosti De Groot a Bejo, ako aj holandská vláda v tejto súvislosti tvrdia, že ustanovenia smernice 70/458 v spojení s ustanoveniami smernice 92/33 sa majú vykladať v tom zmysle, že odrody šalotiek, ktoré sa reprodukujú prostredníctvom osiva, môžu byť zapísané do spoločného katalógu. Vytvorenie len jedného katalógu implikuje, že ak sa objaví otázka zápisu odrody do tohto katalógu, treba zobrať do úvahy súčasne obidva zoznamy zeleniny uvedené v predmetných smerniciach.

49 Holandská vláda osobitne tvrdí, že hoci šalotka nie je výslovne uvedená ako druh zeleniny v smernici 70/458, zdá sa, že ak sa ustanovenia predmetnej smernice ponímajú v spojení s ustanoveniami smernice 92/33, odrody tejto rastliny môžu byť zapísané do spoločného katalógu. Cieľom uvedených smerníc, ktoré treba vnímať komplementárne, je vytvoriť spoločný katalóg odrôd nezávisle od spôsobu ich reprodukcie. Toto tvrdenie potvrdzuje skutočnosť, že zoznam druhov vymenovaných v článku 2 ods. 1 A smernice 70/458 nie je uzavretý.

50 Uvedené spoločnosti a holandská vláda v podstate tvrdia, že vytvorenie len jedného spoločného katalógu má zásadný vplyv na režimy zápisu odrôd zavedených smernicami 70/458 a 92/33 tým spôsobom, že zoznamy zeleniny stanovené dvoma smernicami sa vzájomne dopĺňajú. Za daných podmienok by na uplatnenie smernice 70/458 na zeleninu, ktorá nie je uvedená na zozname v jej článku 2 ods. 1 A, stačilo, aby táto zelenina bola uvedená v prílohe II smernice 92/33.

51 Je určite pravda, že existuje len jeden spoločný katalóg odrôd druhov zeleniny obsahujúci odrody, ktorých osivá patria k druhom zeleniny uvedeným v zozname článku 2 ods. 2 A smernice 70/458, a zároveň odrody, ktorých sadivový alebo množiteľský materiál patrí rodom a druhom uvedeným v zozname v prílohe II smernice 92/33.

52 Uvedené zistenie však neumožňuje vyvodiť záver, že tieto dva zoznamy sa vzájomne dopĺňajú a umožňujú zapísať do spoločného katalógu odrody zeleniny nezávisle od otázky, či je táto zelenina uvedená na zozname smernice 70/458, alebo na zozname smernice 92/33.

53 V tejto súvislosti treba v prvom rade pripomenúť, že tak smernica 70/458, ako aj smernica 92/33 definujú svoj vlastný rozsah pôsobnosti. Ako vyplýva aj z názvu týchto smerníc, prvá sa týka uvádzania do obehu vo vnútri Spoločenstva osív zeleniny a druhá uvádzania do obehu vo vnútri Spoločenstva množiteľského a sadivového zeleninového materiálu, iného ako osivo. Z uvedeného vyplýva, že už vzhľadom na samotné znenie názvu sa smernica 92/33 vzťahuje na tie hospodárske tovary, na ktoré sa nevzťahuje pôsobnosť smernice 70/458.

54 Ďalej treba zdôrazniť, že z článku 9 ods. 1 a 2 smernice 92/33 vyplýva, že zákonodarca Spoločenstva ustanovil odlišné dôsledky v prípade, keď je zelenina zároveň uvedená v zozname v článku 2 ods. 1 A smernice 70/458 a v zozname v prílohe II smernice 92/33 a v prípade, keď je uvedená iba v poslednom spomenutom zozname.

55 Uvedené rozlíšenie stanovené článkom 9 ods. 1 a 2 smernice 92/33 preukazuje, že zákonodarca Spoločenstva nepredpokladal, že pri otázke zápisu odrody zeleniny uvedenej v zozname v prílohe II smernice 92/33 do spoločného katalógu by sa mal tento zoznam vzájomne dopĺňať so zoznamom v článku 2 ods. 1 A smernice 70/458, nezávisle od pôsobnosti každej z týchto smerníc.

56 Na záver treba skonštatovať, že zoznam druhov zeleniny uvedenej v článku 2 ods. 1 A smernice 70/458 nie je uzatvorený a z tohto dôvodu smernica v článku 2 ods. 1a ustanovuje postup, ktorý sa má uplatniť na rozšírenie zoznamu o ďalšiu zeleninu. Ekvivalentné ustanovenie je uvedené aj v článku 22 smernice 92/33, na ktoré sa odvoláva článok 1 ods. 3 tejto smernice.

57 Existencia vlastného postupu v obidvoch smerniciach, ktorý umožňuje zmeniť alebo doplniť obsah obidvoch zoznamov uvedených v bode 55 tohto rozsudku, predstavuje závažnú okolnosť spôsobilú vyvrátiť tvrdenia uvádzané v prejednávanej veci spoločnosťami De Groot a Bejo, ako aj holandskou vládou v súvislosti s komplementárnou povahou týchto dvoch zoznamov.

58 Ako okrem iného vyplýva z článku 40 smernice 70/458, na stály výbor pre osivá a množiteľský materiál pre poľnohospodárstvo, záhradníctvo a lesníctvo, ktorý vydáva stanovisko pri rozširovaní zoznamu uvedenom v článku 2 ods. 1 A tejto smernice, sa môže na tento účel obrátiť predovšetkým zástupca členského štátu. Z uvedeného vyplýva, že každý členský štát môže iniciovať zmenu alebo doplnenie obsahu tohto zoznamu.

59 V tejto súvislosti treba skonštatovať, že šalotka nebola napriek všetkým neskôr vykonaným zmenám a doplneniam tohto zoznamu nikdy zapísaná medzi druhy zeleniny uvedené v článku 2 ods. 1 A tejto smernice, hoci takáto možnosť zjavne existovala.

60 Za týchto podmienok odroda osiva zeleniny, ktorá nie je uvedená na zozname zeleniny v článku 2 ods. 1 A smernice 70/458, nemôže byť zapísaná do spoločného katalógu bez dodržania postupov stanovených smernicou.

61 V tejto súvislosti De Groot a Bejo tvrdia, že členský štát nemôže zakázať na základe svojej vnútroštátnej úpravy uvádzanie do obehu odrody osiva zeleniny zapísanej do spoločného katalógu bez uplatnenia osobitných postupov ustanovených na tento účel relevantnou právnou úpravou Spoločenstva. Podľa žalobcov, akonáhle sú odrody osiva zapísané do spoločného katalógu, nesmú byť vo vnútri Spoločenstva podrobené žiadnemu obchodnému obmedzeniu týkajúcemu sa odrody.

62 Okrem iného podľa týchto spoločností zapísanie odrôd ambition a matador do vnútroštátneho katalógu bolo oznámené holandskými orgánmi Komisii a členským štátom a spoločný katalóg s uvedením tohto zápisu bol uverejnený v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev* 18. marca 1997. Z uvedeného vyplýva, že keďže Francúzska republika nespochybnila tento zápis v roku 1995 alebo 1997, v súlade so svojím oprávneným a postupmi ustanovenými na tento účel nemôže obmedziť alebo zakázať uvádzanie týchto odrôd do obehu na svojom území z dôvodu, že ich zápis do spoločného katalógu bol nesprávny.

63 Treba zdôrazniť, že uvedené tvrdenie je založené na nesprávnom predpoklade. Bolo by opodstatnené iba vtedy, ak by daná zelenina, teda šalotka, bola uvedená na zozname druhov zeleniny v článku 2 ods. 1 A smernice 70/458. Jedine v takomto prípade by bolo namieste preskúmať, či sa pri postupe zápisu do spoločného katalógu dodržali ustanovenia tejto smernice, a následne predovšetkým zrušiť alebo stiahnuť zápis.

64 Takéto preskúmanie však v prejednávanej veci nie je možné vykonať, pretože šalotka nie je prítomná medzi druhmi zeleniny uvedenými v článku 2 ods. 1 A smernice 70/458, na ktoré sa táto smernice vzťahuje. V rozpore s tvrdením uvádzaným v prejednávanej veci spoločnosťami De Groot a Bejo preto zápis šalotky ako osiva do spoločného katalógu nemôže byť spochybnený na základe článkov 13a, 14 a 35 až 38 tejto smernice.

65 Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že výklad ustanovení smernice 70/458 v spojení s ustanoveniami 92/33 neumožňuje vyvodiť záver, že ak zelenina nie je uvedená na zozname v článku 2 ods. 1 A smernice 70/458, odroda tejto zeleniny napriek tomu môže byť zapísaná do spoločného katalógu ako osivo z dôvodu, že táto zelenina je uvedená na zozname v prílohe II smernice 92/33.

66 Keďže šalotka nie je uvedená na zozname zeleniny, na ktorý sa vzťahuje pôsobnosť smernice 70/458, zápis odrôd ambition a matador ako osiva tejto zeleniny do spoločného katalógu Komisiou po tom, ako jej príslušné orgány Holandského kráľovstva oznámili vnútroštátny katalóg, nebol vykonaný v súlade s touto smernicou.

*O výklade článku 28 ES*

67 Vzhľadom na neregulárny zápis odrôd šalotky ambition a matador ako osív zeleniny do spoločného katalógu sa smernica 70/458 v prejednávanej veci neuplatňuje, a preto nie je opodstatnené preskúmať, či predmetná smernica bráni vnútroštátnej úprave, akou je výnos zo 17. mája 1990.

68 Za daných podmienok vzniká otázka, či iné ustanovenia práva Spoločenstva, na ktoré sa vnútroštátny súd neodvoláva, bránia výnosu zo 17. mája 1990, ktorý umožňuje pod názvom šalotky uvádzať do obehu iba tradičné šalotky. Súdny dvor s cieľom poskytnúť užitočnú odpoveď súdu, ktorý mu podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, môže prihliadnuť na normy práva Spoločenstva, na ktoré vnútroštátny sudca vo svojej otázke neodkázal (rozsudky z 22. januára 2004, COPPI, C-271/01, Zb. s. I-1029, bod 27, a z 12. októbra 2004, Wolff & Müller, C-60/03, Zb. I-9553, bod 24 a tam citovaná judikatúra).

69 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že spoločnosti De Groot a Bejo tvrdili pred vnútroštátnym súdom, že výnos zo 17. mája 1990 je v rozpore s článkom 28 ES.

70 Treba pripomenúť, že slobodný pohyb tovaru je základnou zásadou Zmluvy ES, ktorá nachádza svoje vyjadrenie v zákaze kvantitatívnych obmedzení dovozu medzi členskými štátmi a všetkých opatrení majúcich rovnaký účinok, ustanovenom v článku 28 ES.

71 Zákaz opatrení s rovnocenným účinkom ako obmedzenia uvedené v článku 28 Zmluvy sa týka každej právnej úpravy členských štátov, ktorá môže priamo alebo nepriamo, skutočne alebo potenciálne, brániť obchodu v rámci Spoločenstva (pozri najmä rozsudky z 23. septembra 2003, Komisia/Dánsko, C-192/01, Zb. s. I-9693, bod 39, a z 2. decembra 2004, Komisia/Holandsko, C-41/02, Zb. s. I-11375, bod 39 a tam citovanú judikatúru).

72 Treba skonštatovať, že vnútroštátna právna úprava, akou je právna úprava vo veci samej, vytvára prekážku pre obchod vo vnútri Spoločenstva.

73 Výnos zo 17. mája 1990, ktorý v podstate umožňuje uvádzať vo Francúzsku do obehu pod názvom šalotky iba zeleninu založenú na vegetatívnom rozmnožovaní, znemožňuje v tomto členskom štáte uvádzať do obehu pod názvom šalotky osivá tejto zeleniny a výrobok, ktorý z nich pochádza, s pôvodom v iných členských štátoch, čo núti výrobcov, ktorí majú záujem uvádzať tieto osivá a výrobky do obehu vo Francúzsku, robiť tak pod iným názvom.

74 Povinnosť uložená výrobcom spočívajúca v používaní neznámych názvov alebo názvov menej cenených spotrebiteľom je spôsobilá sťažiť uvádzanie daných výrobkov na trh a v dôsledku toho prekážať obchodu medzi členskými štátmi (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. januára 2003, Komisia/Španielsko, C-12/00, Zb. s. I-459, bod 82 a tam citovanú judikatúru).

75 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že prekážky obchodu v rámci Spoločenstva vyplývajúce z rozdielností vnútroštátnych právnych úprav sú prípustné iba vtedy, ak sú nevyhnutné na dosiahnutie naliehavých požiadaviek zameraných najmä na ochranu spotrebiteľov a ak sú tieto vnútroštátne právne úpravy primerané sledovanému cieľu, ktorý by nebolo možné dosiahnuť opatreniami v menšej miere obmedzujúcimi obchod v rámci Spoločenstva.

76 V tomto kontexte Súdny dvor už rozhodol, že je legitímne, ak členský štát dbá na to, aby boli spotrebitelia riadne informovaní o výrobkoch, ktoré sú im ponúkané, a ak im takto dá možnosť uskutočniť ich výber v závislosti od týchto informácií. S cieľom zabezpečiť ochranu spotrebiteľov môžu členské štáty predovšetkým vyžadovať od dotknutých osôb zmenu názvu potraviny, ak výrobok ponúkaný pod určitým názvom je vzhľadom na svoje zloženie alebo výrobu tak odlišný od tovarov všeobecne známych v Spoločenstve pod týmto istým názvom, že ho nemožno považovať za prináležiaci do tej istej kategórie. Ak však ide o menej významnú odlišnosť, vhodné označenie musí stačiť na poskytnutie potrebných informácií kupujúcemu alebo spotrebiteľovi (rozsudok Komisia/Španielsko, už citovaný, body 84 až 86 a tam citovaná judikatúra).

77 V prejednávanej veci je nepochybné, že rozdiely medzi tradičnými a siatymi šalotkami spočívajú predovšetkým v odlišnom spôsobe ich rozmnožovania. Okrem tohto rozdielu sa obidva druhy šalotiek vyznačujú silnou podobnosťou, pokiaľ ide o ich zovňajšok. Cieľ sledovaný výnosom zo 17. mája 1990, teda ochrana spotrebiteľov, je preto možné dosiahnuť vhodným označením upresňujúcim, že sporné šalotky vznikajú z osiva a nie sú vytvorené na základe vegetatívneho rozmnožovania.

78 Z uvedeného vyplýva, že označenie obsahujúce nestranný a objektívny údaj informujúci spotrebiteľov, že šalotky dovážané spoločnosťami De Groot a Bejo sú siate šalotky, by bol dostatočný na zabezpečenie vhodného informovania spotrebiteľov.

79 Za týchto podmienok taká povinnosť, akou je povinnosť uvádzať do obehu pod názvom „šalotky" iba šalotky vznikajúce z vegetatívneho rozmnožovania uložená výnosom zo 17. mája 1990, sa nemôže považovať za odôvodnenú v zmysle článku 28 ES.

80 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba vnútroštátnemu súdu odpovedať, že:

— smernica 70/458 bráni zápisu odrôd ambition a matador ako odrôd osiva do spoločného katalógu do časti určenej pre šalotky,

— článok 28 ES bráni tomu, aby vnútroštátna právna úprava, akou je výnos zo 17. mája 1990, umožňovala uvádzať do obehu vo Francúzsku pod názvom „šalotky" jedine zeleninu vytvorenú vegetatívnym rozmnožovaním a vylučovala zeleninu pochádzajúcu z osiva vytvoreného a uvádzaného do obehu pod tým istým názvom v iných členských štátoch.

## O trovách

81 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

**Smernica Rady 70/458/EHS z 29. septembra 1970 o uvádzaní osiva zeleniny do obehu [*neoficiálny preklad*], zmenená a doplnená smernicou Rady 88/380/EHS z 13. júna 1988, bráni zápisu odrôd ambition a matador ako odrôd osiva do spoločného katalógu do časti určenej pre šalotky.**

**Článok 28 ES bráni tomu, aby vnútroštátna právna úprava, akou je výnos zo 17. mája 1990 o obchode so šalotkami, umožňovala uvádzať do obehu vo Francúzsku pod názvom „šalotky" jedine zeleninu vytvorenú vegetatívnym rozmnožovaním a vylučovala zeleninu pochádzajúcu z osiva vytvoreného a uvádzaného do obehu pod tým istým názvom v iných členských štátoch.**

Podpisy